

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Sena KADELİ
Bursa Milletvekili

Büyük çoğunluğu yerleşik olmak üzere Türkiye'de, kimi kaynaklara göre 2 milyon, kimi kaynak ve araştırmalara göre ise 500 – 750 bin civarında Roman yaşamaktadır. Bağımsızlığına ve özgürlüğüne düşkünlüğüyle bilinen Romanların yerleşik yaşama geçerek toplumla bütünleştirilmelerine ve aidiyetlerinin güçlendirilmesine yönelik izlenen politikalarla geçmiş dönemlerde yerler verilmiş, tapu ya da tapu tahsis belgeleri verilerek göçebeliliğin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Günümüzde ise “kentsel dönüşüm” adına Romanlar yerinden yurdundan edilmeye başlanmış, zoraki göçebeliliğe mahkûm edilmişlerdir.

Genellikle toplu halde hayatlarını sürdürme eğiliminde olan Romanlar, yaşadıkları şehrin en yoksul kesimlerinde barındıkları için temel ihtiyaçlarını giderme noktasında da ciddi sıkıntılar içindedirler. Barınma, eğitim, sağlık ve istihdam olanaklarından yararlanırken ayrımcı muamelelere maruz kalan Romanlar, kendilerine gösterilen yerlerde ise varlık mücadelesi içinde olmakta, bu mücadele sırasında da diğer yerleşik vatandaşlarla aralarında tehlikeli boyutta gerginlikler oluşmaktadır. Daha önce Selendi'de yapılan linç girişiminden sonra, Manisa'yı terk eden Romanlar, yerleştikleri Kamberler'in kentsel dönüşüme uğramasıyla, Bursa'da da aynı sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır. Kaçak yapılaşmanın yoğun olduğu Bursa Yunuseli Güneştepe'de yaşayan Romanların, hurdacıların da teşvikiyle vatandaşlara ait demirleri, rögarları, inşaat malzemelerini çalması; sanayi bölgesinde topladıkları kimyasal atıkları ve çöpleri iş alanına çevirdikleri yaşam alanlarına taşıyarak mahallede çocukların oyun oynadıkları yerlerde depolamaları; fuhuş ve silah atılması gibi nedenlerden dolayı tırmanan gerginlikler, toplumsal bir faciaya dönüşmek üzeredir.

Nitekim 18 Temmuz 2013 günü Bursa'da Roman vatandaşlarla, Samsunlu vatandaşlar arasında at pisliliği gerekçesiyle çıkan kavgada 16 yaşında bir genç kız yaralanmış, at arabalarının yakılması üzerine olaylar tırmanmış, Osmangazi Belediyesi tarafından çıkarılmış olan yıkım kararı gereğince Roman vatandaşların evlerinin içindeki eşyalarla birlikte tebligat yapılmadan yıkılmasıyla, gerginlik tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Yıkımın ve kavganın daha fazla büyümemesi için, toplum destekli polis müdahale etmiştir.

Roman vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı Bursa merkez başta olmak üzere Mustafakemalpaşa, Karacabey, İznik, Mudanya, Yenişehir, Gemlik, Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, İnegöl ilçelerinde benzer olaylar yaşanmakta ve tedirginlik artmaktadır.

Vatandaşlarımız her ne kadar, onların da T.C. vatandaşı oldukları bilinciyle yaşam haklarını teslim edip, birlikte yaşama konusunda irade beyan etseler de; rehabilite edilmemiş, entegrasyon ve uyum sorunu giderilmemiş Romanlarla vatandaşlarımız arasında sorunlar yaşanmaya devam edecek, ölümlü olaylar meydana gelebilecektir. Bu bağlamda;

1. Ülkemizde yerleşik ya da göçebe olarak yaşayan Romanların coğrafi dağılımı ve sayısı ne kadardır?
2. Ülkemizde yaşayan Romanlardan ne kadarı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıdır? Romanların nüfusa kayıtlı olması ve vatandaşlık haklarından yararlanmasının teşvik edilmesine yönelik hangi adımlar atılmıştır?
3. Ayrımcı düzenlemeler ve kolluk kuvvetlerinin yaklaşımı konusunda mevzuatta ilgili değişiklikler yapılırsa da Roman vatandaşlara yönelik potansiyel suçlu yaklaşımında yeterli iyileşme sağlanamamasının gerekçeleri nedir?
4. Romanların, yerleşik hayata geçmeleri ve toplumla kaynaşmalarına yönelik rehabilite, entegre ve uyumu konusunda hangi çalışmalar yapılmaktadır?
5. Sosyal dönüşüm sağlanmadan başlatılan kentsel dönüşümün, Romanlar için mutsuzluğa ve göçe dönüşmesinin önüne nasıl geçilecektir?
6. Daha önce Selendi ve Sulukule'de yaşanan benzer olaylarda olduğu gibi Romanlara yönelik tehdit ve linç girişimlerinin önlenmesi ve zihinsel kabullerde de gerekli dönüşüm sağlanması adına caydırıcı önlemler alınacak mıdır?
7. Bursa'nın Yunuseli ve Güneştepe semtlerinde tebligat yapılmadan içindeki eşyalarla birlikte evleri yıkılan Roman vatandaşlarımızın zararının temini ve mağduriyetlerinin giderilmesi konusunda bir çalışma başlatılacak mıdır? Yoksa evsiz barksız bırakılan bu insanlar kendi kaderlerine terk mi edileceklerdir?
8. Romanların yaşadıkları yerlerde gerginliğe neden olan hırsızlık olaylarına karşın, hurdacıların alıp – sattıkları mallarla ilgili denetim ve kontrol yapılmakta mıdır?
9. Roman vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadıkları yerlerde sağlık ocağı açılması ve sağlık hizmeti alamayan Roman vatandaşlarımıza yönelik sağlık taraması konularında hangi çalışmalar yapılmakta mıdır?
10. Bilgiye dayalı politikalar üretmek amacıyla hükümetiniz tarafından Roman Enstitülerinin kurulmasına yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?